

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, ve věci ochrany před nečinností žalovaného při vyřizování žádosti žalobce ze dne 13. 9. 2012 o poskytnutí informace, v řízení o kasační stížnosti proti usnesením Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2014, č. j. 9 A 141/2013 – 35, a ze dne 11. 12. 2013, č. j. 9 A 141/2013 – 15, a výzvě Městského soudu v Praze ze dne 21. 3. 2014, č. j. 9 A 141/2013 – 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2014, č. j. 9 A 141/2013 – 35, **se zamítá.**
- II. Kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne ze dne 11. 12. 2013, č. j. 9 A 141/2013 – 15, a proti výzvě Městského soudu v Praze ze dne 21. 3. 2014, č. j. 9 A 141/2013 – 30, **se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Kasační stížností brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2014, č. j. 9 A 141/2013 – 35, jímž bylo zastaveno řízení o žalobě a žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení (dále jen „usnesení o zastavení řízení“). Současně se domáhá i přezkumu usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2013, č. j. 9 A 141/2013 – 15, kterým mu bylo přiznáno částečné osvobození

od soudních poplatků v rozsahu 90 % (dále jen „usnesení o částečném osvobození“), a výzvy Městského soudu v Praze ze dne 21. 3. 2014, č. j. 9 A 141/2013 – 30, kterou byl vyzván, aby ve lhůtě sedmi dnů od doručení této výzvy zaplatil soudní poplatek ve výši 200 Kč (dále jen „poslední výzva k úhradě soudního poplatku“).

[2] Žalobou ze dne 15. 7. 2013 podanou ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích se stěžovatel domáhal přezkumu postupu žalovaného při vyřizování jeho e-mailové žádosti o informace ze dne 13. 9. 2012 a dále navrhoval žalovanému přikázat poskytnutí všech informací specifikovaných v žádosti.

[3] Krajský soud v Českých Budějovicích postoupil tuto věc k projednání místně příslušnému soudu – Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“).

[4] Stěžovateli vznikla s podáním žaloby poplatková povinnost ve smyslu § 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), kterou nesplnil, a proto jej městský soud po postoupení věci vyzval usnesením k jeho zaplacení. Následně městský soud obdržel žádost o osvobození od soudního poplatku, o níž bylo rozhodnuto tak, že se stěžovateli přiznává částečné osvobození od soudních poplatků v rozsahu 90 % výše poplatku, takže jeho poplatková povinnost spojená s řízením o žalobě činí 200 Kč. Proti tomuto usnesení podal kasační stížnost, která byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9 As 14/2014 – 13 (dostupným z www.nssoud.cz, stejně jako další zde citovaná rozhodnutí zdejšího soudu). Následně byla stěžovateli zaslána poslední výzva k úhradě soudního poplatku. Na tu reagoval svým oznámením ze dne 2. 4. 2014, ve kterém městskému soudu sdělil, že nerozumí výzvě soudu, a zároveň požádal o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku „o několik měsíců“. Žádost odůvodnil tím, že nedisponuje prostředky na okamžité zaplacení a jeho sociální poměry neumožňují úhradu poplatku najednou, ani během jednoho roku. Dále konstatoval, že je nucen obrátit se s žádostí o finanční pomoc na příslušný orgán České republiky, a to samozřejmě až poté, co bude mít jistotu, že lhůta k zaplacení nebude krátká.

[5] Následně městský soud zastavil řízení o žalobě z důvodu, že stěžovatel soudní poplatek nezaplatil, když shledal, že podmínky pro postup dle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích nejsou dány. Dle názoru městského soudu poslední výzva k úhradě soudního poplatku je naprosto jasná. Stěžovatel z ní správně pochopil, že je vyzván k zaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě, o čemž svědčí skutečnost, že se domáhal prodloužení příslušné lhůty k zaplacení soudního poplatku. Soud žádost ze dne 2. 4. 2014 vyhodnotil jako žádost o posečkání s úhradou soudního poplatku za řízení, resp. jako žádost o nezastavení řízení v důsledku nezaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě dle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích, přičemž neshledal, že by v posuzovaném případě byly naplněny zákonné podmínky pro nezastavení řízení. Stěžovatel soudu nesdělil žádné okolnosti, které by svědčily o nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by mu mohla vzniknout újma. Nadto ani nespecifikoval, v čem takové nebezpečí z prodlení spatřuje. Městský soud má za to, že skutečnost, že řízení o žalobě bude zastaveno v důsledku nezaplacení soudního poplatku v soudem stanovené lhůtě, nelze považovat za újmu ve smyslu § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích, neboť se jedná o zákonem stanovený následek nezaplacení soudního poplatku.

[6] Městský soud uvádí, že s ohledem na značné množství sporů, které stěžovatel vede, a s ohledem na jeho postoj k plnění poplatkové povinnosti má za to, že by soudní poplatek stejně v dohledné době neuhradil. Jako krajně nepravděpodobnou shledává možnost, že by mu finanční pomoc poskytly státní orgány. Stěžovatel měl dostatek času k obstarání si potřebných prostředků. Dodatečně stanovenou lhůtu k úhradě soudního poplatku považoval za přiměřenou.

II. Obsah kasační stížnosti

[7] Zmíněné usnesení napadl stěžovatel kasační stížností a rovněž se domáhal přezkumu usnesení o částečném osvobození a přezkumu poslední výzvy k úhradě soudního poplatku.

[8] Z množství uplatněných námitek je zřejmé, že považuje shora uvedená rozhodnutí městského soudu za chybná. Městskému soudu vytýká, že jeho rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků bylo založeno na nedovolené libovůli. Soud nedostatečně odůvodnil rozsah, ve kterém stěžovatele osvobodil od soudních poplatků. Mimo to spatřuje projev libovůle i ve stanovení lhůty k úhradě soudního poplatku, která je dle jeho názoru nepřiměřená. Vytýká městskému soudu, že neuvažuje o finančních možnostech osob v hmotné nouzi, resp. o podmínkách, za kterých si mohou obstarat finanční prostředky. Dále v kasační stížnosti uvedl další své výhrady, které směřují proti rozhodnutím městského soudu. Některé kasační námitky se týkají rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o předešlé kasační stížnosti v této věci, které rovněž považuje za chybné.

[9] Žalovaný nevyužil svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti.

III. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou a je podána včas. Z obsahu kasační stížnosti lze dovodit, že jsou namítány důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Zdejší soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, zkoumal při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je zčásti nepřijatelná a zčásti nedůvodná.

[11] Nejvyšší správní soud jen krátce zmiňuje, že netrval na zaplacení soudního poplatku a povinném zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti. Trvání na těchto požadavcích by totiž značilo jen řetězení téhož problému, jelikož předmětem přezkumu je usnesení městského soudu, jímž bylo zastaveno řízení pro nezaplacení soudního poplatku, jakož i usnesení, jímž nebylo přiznáno osvobození od soudního poplatku. K danému srov. rozsudky

Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, a ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77.

[12] Zdejší soud se v nynější věci neztotožnil s námitkou nepřiměřenosti lhůty k zaplacení soudního poplatku. Při posuzování přiměřenosti lhůty k zaplacení soudního poplatku se nepřihlíží jen k délce lhůty, která byla k jeho zaplacení výslovně ve výzvě stanovena (zde šlo v obou případech o sedm dní), ale též k době, která uplynula mezi doručením výzvy k zaplacení soudního poplatku a nabytím právní moci usnesení o zastavení řízení pro jeho nezaplacení. Je to z toho důvodu, že až do nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku může být soudní poplatek zaplacen. Dle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci. Obdobným způsobem přistupuje k posuzování přiměřenosti lhůty k zaplacení soudního poplatku ve správním soudnictví i Ústavní soud (viz např. jeho náleze ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07, publikovaný jako N 193/47 SbNU 539, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>).

[13] Usnesení městského soudu o zastavení řízení nabylo právní moci dne 6. 6. 2014, kdy bylo doručeno stěžovateli. Městským soudem určená sedmidenní lhůta k zaplacení soudního poplatku se tak fakticky prodloužila na více než dva měsíce (od 28. 3. 2014, kdy stěžovateli byla doručena výzva k zaplacení soudního poplatku, do 6. 6. 2014, kdy bylo řízení pravomocně bylo možno zaplatit soudní poplatek. Je nutno zmínit dobu, která uplynula od podání žaloby dne 15. 7. 2013. Lhůta pro zaplacení soudního poplatku tak trvala téměř jedenáct měsíců. Takovou dobu k zaplacení soudního poplatku nelze zdaleka považovat za nepřiměřenou (za nepřiměřenou není podle judikatury Nejvyššího správního soudu považována ani lhůta sedmi dní), jelikož v jejím rámci je možné reálně provést všechny kroky spojené se zaplacením soudního poplatku (k tomu např. viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2012, č. j. 2 As 42/2012 – 12).

[14] Pokud stěžovatel městskému soudu vytýká, že neuvažuje o finančních možnostech osob v hmotné nouzi, lze k této námitce odkázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 11. 4. 2013, č. j. 4 As 53/2013 – 10, v němž bylo konstatováno: „*Při stanovení lhůty k zaplacení soudního poplatku není soud povinen přihlížet k majetkovým poměrům účastníka řízení, neboť tyto poměry zásadně hodnotí pouze ve vztahu k případné žádosti o osvobození od soudních poplatků. Délku lhůty přitom soud nemusí podrobněji zdůvodňovat; postačí, jestliže stanoví lhůtu přiměřenou.*“ Jak uvádí i stěžovatel, právní předpisy předpokládají, že soudcovská lhůta bude přiměřená a soud ji nebude muset následně prodlužovat. Lhůta k zaplacení soudního poplatku v délce jednoho týdne je dostatečná, celková doba, po kterou mohl stěžovatel zaplatit soudní poplatek, je jednoznačně přiměřená a nijak nevybočuje z běžné praxe soudů.

[15] Kasační stížnost směřující proti usnesení o zastavení řízení je vzhledem k výše uvedenému nedůvodná a Nejvyšší správní soud ji proto zamítl.

[16] Co se týče požadavku o přezkum poslední výzvy k úhradě soudního poplatku, je Nejvyšší správní soud nucen konstatovat, že se jedná o rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení. Proti takovému rozhodnutí je kasační stížnost dle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. nepřipustná (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2008,

č. j. 1 As 2/2008 – 47, nebo nález Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2006, sp. zn. I. ÚS 664/03). Z tohoto důvodu byla kasační stížnost v tomto rozsahu odmítnuta (§ 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[17] Stěžovatel se dále domáhá přezkumu usnesení o částečném osvobození. Předmětem posouzení a hodnocení zdejšího soudu není a nemůže být zákonnost tohoto rozhodnutí, neboť proti němu stěžovatel již podal kasační stížnost, která byla Nejvyšším správním soudem jako nedůvodná zamítnuta rozsudkem ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9 As 14/2014 – 13. Z tohoto důvodu je nutno všechny námitky směřující proti usnesení, kterým městský soud přiznal dobrodiní osvobození od soudních poplatků v částečném rozsahu, považovat za směřující proti věci již rozhodnuté a kasační stížnost v tomto rozsahu odmítnout (§ 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[18] K dalším tvrzením uplatněným v kasační stížnosti zdejší soud konstatuje, že šlo dílem o nekonkrétní tvrzení, z nichž nebylo možno identifikovat projednatelné námitky proti napadenému usnesení městského soudu, dílem šlo o vyjádření stěžovatelových názorů k postupu soudu či povinnostem účastníků bez užší vazby k předmětu nynějšího řízení.

[19] Pokud jde o kasační námitky směřující proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, vydanému v jiné stěžovatelově věci, lze uvést, že tyto námitky nemohou být předmětem přezkumu v nyní projednávané věci a jsou proto zcela irelevantní. V této souvislosti Nejvyšší správní soud podotýká, že kasační stížnost je přípustná pouze proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, nikoliv pak proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Nutno podotknout, že stěžovatel se ostatně ani ve svém podání nedomáhal přezkumu a kasace takového rozhodnutí, nýbrž brojil pouze proti rozhodnutím městského soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je z části nepřípustná a z části nedůvodná, proto ji v části zamítl dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. a v části odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterých nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. září 2014

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu